

Tlačová správa

Bratislava, 27. júna 2013

Projekt Na veku záleží

15 rokov intenzívnej spolupráce

Projekt spoločenskej zodpovednosti Na veku záleží, ktorého gestorom je Zväz obchodu a cestovného ruchu SR (ZOCR SR), je postavený na princípe vzdelávania a partnerskej spolupráce. Zameriava sa na tie časti Zákona 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov, ktoré sa týkajú predaja tabakových výrobkov nepľnoletým.

Spolupráca prináša výsledky

Projekt Na veku záleží je založený na partnerskom princípe a spoločenskej zodpovednosti a v tom je jeho sila. Od vzniku tohto vzdelávacieho projektu sa počas 15 ročnej existencie do partnerskej spolupráce postupne zapojili dôležité subjekty zo všetkých oblastí trhu. Spolupráca sa rozvíja každý rok o ďalšie aktivity, ktoré majú na zreteli napĺňanie dôležitého cieľa, zamedziť dostupnosť predaja tabakových výrobkov nepľnoletým.

Dôležitú úlohu spolupráce vyzdvihuje aj ústredná riaditeľka Slovenskej obchodnej inšpekcie Nadežda Machútová: „O tom, že sa projekt realizuje s plnou zodpovednosťou, hovorí aj ochota tvorcov projektu merať jeho účinnosť aj v spolupráci so Slovenskou obchodnou inšpekciou. Z merania vyplýva, že situácia pri predaji tabakových výrobkov nepľnoletým sa postupne zlepšuje, ale z celospoločenského hľadiska sa s tým stále nemôžeme a ani nechceme uspokojiť. Preto je veľmi potrebné pokračovať v spoločnom úsilí na poli vzdelávania predajcov, aj spotrebiteľov.“

Projekt Na veku záleží vyškoliť postupne viac ako 140-tisíc predajcov tabakových výrobkov na celom území Slovenska. Prostredníctvom rôznych foriem výchovy a používania cielených pomôcok uľahčuje predajcom dodržiavanie Zákona o ochrane nefajčiarov v praxi. Jeho ambíciou je takisto meniť morálny status spoločnosti v tejto oblasti. Dlhoročná a systematická práca prináša plody vo

forme vyššieho uvedenia si dodržiavania morálnych princípov, ktoré napomáhajú formovať budúce generácie.

„Tejto skutočnosti sme si ako tvorcovia kampane projektu Na vekú záleží plne vedomí a preto dlhodobo vzdelávame nielen predajcov tabakových výrobkov, ale naše komunikačné aktivity smerujeme na širokú spotrebiteľskú verejnosť a jej formovanie,“ hovorí členka predstavenstva ZOČR SR a protagonistka projektu Na vekú záleží Bohumila Tauchmannová. „Takáto snaha je z nášho pohľadu najúčinnnejším spôsobom, ako dosiahnuť reálne zlepšenie výsledkov vo vývoji štatistiky fajčenia nepľnoletých,“ dodáva.

ZOČR SR vzdeláva nielen svojich členov, ale i verejnosť

Školenia pracovníkov obchodu o právach a povinnostiach pri predaji tabakových výrobkov nepľnoletým prebiehajú každoročne súbežne s mediálnou kampaňou k projektu. Tento rok sa budú predajcovia po celom Slovensku vzdelávať od júna do októbra 2013. Ďalšou formou vzdelávania je aj on-line súťaž určená pre predajcov tabakových výrobkov Kvíz zodpovedného predajcu. Cieľom súťaže je zistiť úroveň znalosti práv a povinností predajcu pri predaji tabakových výrobkov nepľnoletým.

Komunikácia s občanmi vo forme billboardovej kampane bude realizovaná počas letných prázdnin.

V mesiacoch august až október 2013 bude hlavná mediálna kampaň podporená aj internetovou on-line kampaňou spojená s vedomostne - edukačnou súťažou pre verejnosť. On-line kampaň bude jednoduchými otázkami sledovať verejnú mienku a zároveň školiť občanov SR vo vedomí, aké sú ich práva a povinnosti pri kúpe tabakových výrobkov. Súčasťou kampane je i distribúcia edukačných pomôcok - predelovačov nákupu, ktoré sú zároveň komunikačným nástrojom kampane a budú prezentovať obsah zákona i spoločenskú zodpovednosť predajcu a kupujúceho.

Slovensko je na dobrej ceste

Zamedzenie dostupnosti predaja tabakových výrobkov nepľnoletým je téma, ktorá by mala byť predmetom celospoločenskej diskusie!

„Je potešujúce vidieť, že naše dlhoročné snaženie v tejto oblasti má zmysel, nakoľko úspechy vzdelávania a osvety sa postupne dostávajú. Dôkazom sú aj výsledky Slovenska v rámci prieskumu SpecialEurobarometer 385 z roku 2012. Sme krajinou s tretím najnižším počtom fajčiarov v EÚ,“ konštatuje Pavol Konštiak, prezident Zväzu obchodu a cestovného ruchu SR.

V prieskume SpecialEurobarometer 385 sa uvádza, že v EÚ fajčí cigarety v priemere 28% opýtaných respondentov, 21% fajčilo, ale prestali a 51% nikdy nefajčilo. Oproti roku 2009 nebol zaznamenaný štatisticky významný rozdiel (29%, 22%, 49%). **Na Slovensku je 23% fajčiarov (pokles z 26% v 2009), čo je o 5% menej ako je priemer krajín EÚ. Sme krajinou s tretím najnižším počtom fajčiarov v EÚ.** Ľudia pritom prestávajú fajčiť najmä v západnej Európe. Slovensko je jediný z nových členských štátov EÚ, kde prestalo fajčiť väčšie percento ľudí (22%) ako je priemer EÚ27 (21%).

Aké sú príčiny, prečo ľudia začínajú fajčiť?

- Kamaráti fajčia 81%
- Rodičia fajčia 23%
- Môžem si ich dovoliť 23%
- Kvôli chuti alebo vôni tabakových výrobkov 25%

- Chutia mi mentolové cigarety 2%
- Páči sa mi obal 3%

Čo ľudí motivuje, aby prestali fajčiť, alebo o tom aspoň rozmýšľali?

- Obavy o zdravie 57%
- Cena tab. výrobkov 47%
- Rodina/partner/kamaráti 46%
- Mediána kampaň 4%
- Zdravotné varovania na škatuľkách 4%

Zdroj: SpecialEurobarometer 385 - Attitudes of Europeans towards Tobacco

Nelegálne podnikanie = spoločný nepriateľ

Nelegálne podnikanie v oblasti tabakových výrobkov má veľmi negatívny dopad na všetky zložky trhu – štát, podnikateľov i spotrebiteľov. Ak sa na slovenský trh nekontrolovane a nelegálnym spôsobom dostanú tabakové výrobky neznámeho pôvodu, prináša to mnohé riziká i negatívny dopad na ekonomické ukazovatele. Pre štát predstavuje nelegálny obchod stratu vo forme nižších príjmov štátneho rozpočtu, pre poctivého podnikateľa je to sťaženie konkurencieschopnosti a pre spotrebiteľa riziko neznámeho zloženia takto kúpeného tovaru.

Na základe prieskumu spoločnosti GfK z decembra 2012, ktorého cieľom bolo zistiť verejnú mienku o prítomnosti nelegálneho obchodu s tabakovými výrobkami a ich dostupnosť na slovenskom trhu, prevláda názor (71%), že Slovensko má problém s nelegálnymi cigaretami.

Až dve tretiny opýtaných (67%) si myslia, že prístup k nelegálnym cigaretám majú rovnako deti aj dospelí.

82% opýtaných sa vyjadrilo, že nelegálne cigarety stoja daňových poplatníkov peniaze, pretože pašeráci a falšovatelia neodvádzajú z týchto výrobkov dane a tieto straty musí potom spoločnosť vykrývať ako celok.

76% respondentov si myslí, že nelegálny obchod s cigaretami poškodzuje zákonných majiteľov obchodov, ktorí sú významnou súčasťou miestnych komunít. Rovnaké percento si myslí, že falšované cigarety predstavujú zvýšené riziko pre zdravie, pretože nepodliehajú normám kontroly kvality a vyrábajú sa v nehygienických podmienkach.

¼ populácie zdieľajú názor, že čierny trh s cigaretami podporuje sieť organizovaného zločinu, z ktorej sa tiež financujú aj iné, oveľa závažnejšie a násilnejšie zločiny.

Jednou z otázok prieskumu bolo, aký dopad by mohlo mať prípadné zavedenie štandardizovaného balenia tabakových výrobkov na čierny trh. Respondenti zväčša odpovedali (62-72%), že prijatie takéhoto opatrenia len zhorší situáciu s čiernym trhom.

Slováci sú presvedčení, že boj proti nelegálnemu spotrebnému tovaru má byť pre vládu prioritou.

ZOCR SR oceňuje a vyhlasuje štvrtý ročník súťaže Zodpovedný predajca

ZOCR SR udeľuje ocenenie ZODPOVEDNÝ PREDAJCA 2012 spoločnosti ISPA

ZOCR SR ako gestor projektu Na vekú záležť vyhlasuje 4. ročník súťaže ZODPOVEDNÝ PREDAJCA, v ktorom budú ocenení tí, ktorí sa aktívnym prístupom najviac zaslúžia o napredovanie projektu Na vekú záležť.

Gestor projektu:

Zväz obchodu a cestovného ruchu SR

Partneri projektu:

Slovenská obchodná inšpekcia

Slovenská humanitná rada

AHOLD Retail Slovakia

BILLA

Carrefour – RetailValueStores

CBA SK

COOP Jednota Slovensko

GGT

Kaufland Slovenská republika

Tesco Stores SR

Projekt finančne podporuje:

Philip Morris Slovakia

Projekt podporujú:

Ministerstvo hospodárstva SR

Úrad verejného zdravotníctva SR

Autor projektu:

INCOMA Slovakia, s.r.o.

V prípade potreby ďalších informácií kontaktujte: INCOMA Slovakia, s.r.o, Silvia Kubalová, tel. 54418969, 0903774482, e-mail: kubalova@incoma.sk, www.incoma.sk, www.navekuzalezi.sk